

загроможений

КОЖМАР

The Hedgehog

кусає і коле двічі в місяць

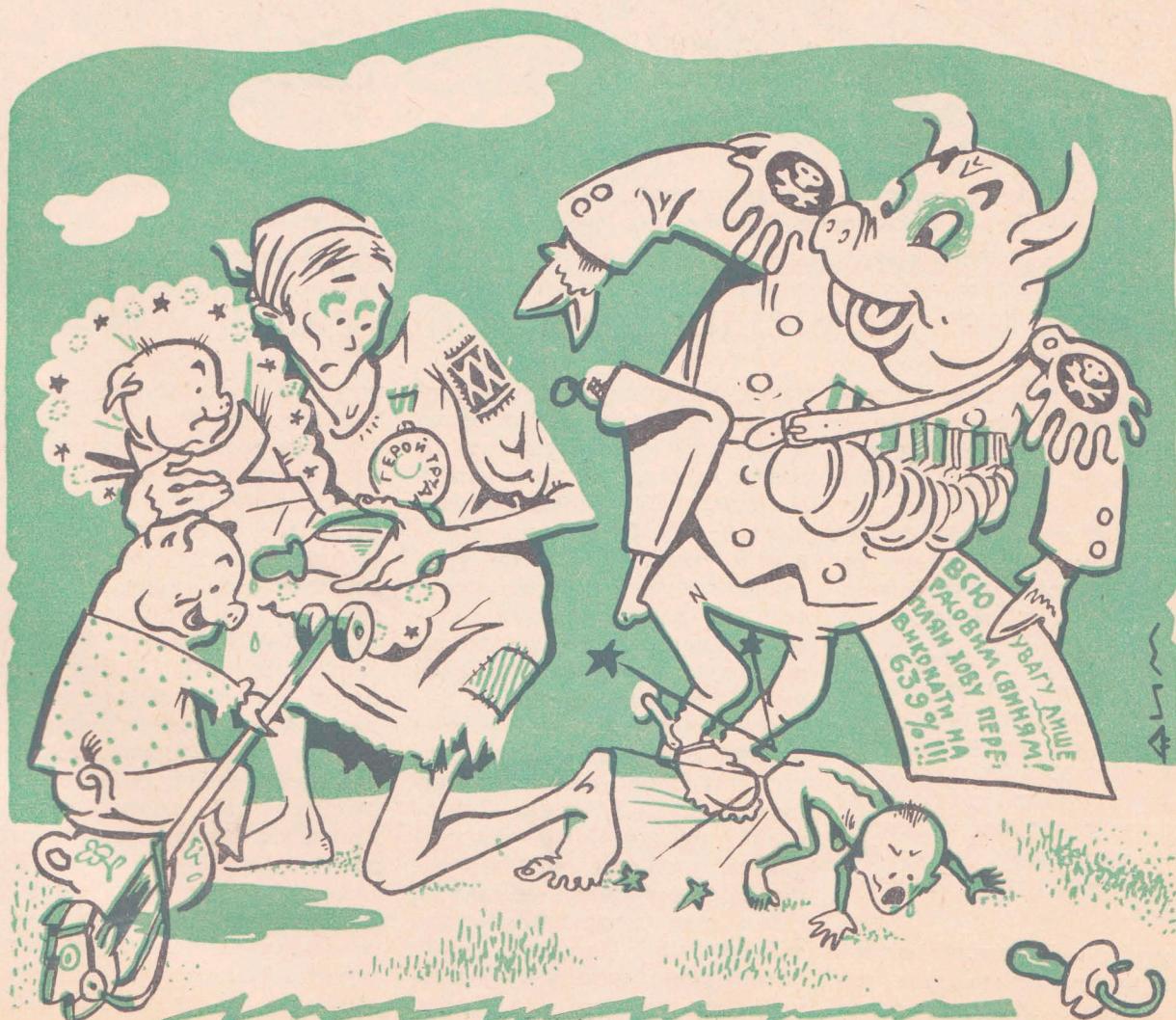
Ч.: 10.

Мюнхен-Ельванген, вересень (другий зошит) 1947.

Рік: II.

В раю робітників і селян

З наказу партії й уряду українські колгоспниці всю свою увагу присвятили плеканні свиней,

— А що це, куме, так смердить?

— Та це Ніколушка Чухнов так своїм ультиматумом впаскудився.

Книжка, що до місяця може викликати війну ...

Чепурно видані книжки дуже часто подібні до дівчат: за чарівною зовнішністю криють дивний зміст, або взагалі криють його недостачу аж до шлюбу, аж доки легковірний читач, злакомившись на їх гарну обкладинку, не впаде жертвою своєї наївності.

Розгортаючи «Карикатури з літератури», мимохід на-трапляємо на цілу низку за-садничих непорозумінь, які такий, здавалось би, поважний твір примушують трактувати, як живу копальню пародії і сатири, як щось на дессер, без якого можемо зовсім безпечно обійтись.

В самій «Передмові» стільки кардинальних помилок, що таку «працю» ніяк не можна

назвати суто науковою, на яку вона претендує. Випускаючи ці сатири, автор пустився на явний обман, що його навіть Найвищій Суд не може оправдати, а тим більше пошкодований читач. Поміщені триголова гідра, що цинічно представляє високодостойні голови З-ох наших літературознавців, не має жадного відношення до тематики книжки й викликає справедливе обурення читача. Зарозумілій автор навіть зважився каригідно підписати її «Зі Збірника Свято-слава», не додавши — Гординського, щоб так зфальшованою «історичністю» обманути, і так вже нераз обманених, таборовиків. Не знаю, чому автор навів цитату з нечитаної ним книжки Ол. Бабія,

яку Бабій, щоб її ніхто не читав, викупив був з друкарні і роздав своїм молодицям. Також безпотрібно опубліковано тайні документи з Остміністерством, що краще підходили б до політичних меморандумів. Не мало дивує мене, що післямову до цих карикатур написали: Д-р О. Грицай, Проф. В. Державин і Ю. Шерех, коли лише останній з них є вроджений пародист і тільки його абзаці, як зрештою, все, що він досі опублікував, не позбавлене ціх пародійності і притаманного пародистам глуму.

Цих кілька моїх, може й нефахових, заваг не вичерпують проблем, що їх висувають «Карикатури з літератури». (Зак. на 3-ій стор.)

Книжка, що до місяця може викликати війну...

(Закінчення з 2-ої стор.)

У добу, коли не маємо тут українського сонника, ні українських карт до гри, ні підручника з ділянки захворінь городових культур і атласу підполюсовых країн, видавати за німецькі гроші карикатури з літературі, щоб у таку пору сміялись з наших визначних національно загальних світочів, є крайне шкідливе явище нашого суспільного життя й свідоцтво делікатного нашого розкладу. Це непотрібна книжка, що непотрібно може до місяця викликати війну між її автором, письменниками і читачами.

Микола Базіка

Від Редакції: Не поділяючи в основному думок Шан. Автора, але стоячи на справжній демократичній платформі щодо свободи вислову людських почувань, містимо цю статтю без змін, даючи змогу висловитись на наших сторінках навіть нашим явним ворогам, що, і видно з тексту цієї рецензії. Від себе додамо, що ця рецензія є черговим безприкладним нападом Угавери на інтоливий КУК.

Все життя мені не йдеться,
Аж журба мене гризе.
Другим доленька сміється,
А мені все не везе.

Дав мені Всешишній брата,
Як і другим Він дає;
Ми подібні, як близнята,
Бо близнята ми і є.

Іншим з братом дуже файно...
Я ж на небс шлю протест,
Бо для мене, як звичайно —
Це не брат, а справжній хрест.

Надзвичайно з ним ми схожі
Від чобіт до бороди,
І за ту подібність, Боже,
Скільки я зазнав біди!...

Всі нас плутають із братом
Ще з колиски, кожну мить;

Арка плаває по воді

«Маючи таких російських генералів, як фельдмаршал гр. П. Румянцев і Андрій Леванідов, українське офіцерство карабінерських полків російської армії могло з себе виділяти таких діячів, як Архип Худорба або Іван Котляревський.»

Проф. О. Оглоблин, «Арка» 2-3, ст. 36 1947(!).

Синок: — Тату! «Українська Трибуна» то націоналістична газета?

Тато: — Та ніби так.

Синок: — А «Арка» — також націоналістична?

Тато: — Та ніби так.

Синок: — Чому ти все кажеш, тату, «ніби»? То ж не московський часопис?

Тато: — Та ніби так.

Синок: — Знов — «ніби»!

Скажи ж тоді, чим різниться націоналізм «Арки» від українського націоналізму?

Тато: — Тим, що український націоналізм починається коло кам'яних баб і могил та кінчиться походом під тріумфальною аркою, — а націоналізм «Арки» починається під намальованою на обгортці тріумфальною аркою, а кінчиться під справжньою кам'яною бабою у справжній українській могилі.

Синок: — А хто ж піде під тою «Аркою»?

Тато: — Отари українських баранів за своїм пастирем Оглобліним, який доводить, що навіть для того, щоб дурний хохол написав «Наталку Полтавку», то й то треба «рускаво генерала».

ТРУДЯЩІ

— Ех, нема це, як тим добродіям з таборової ради.

— А я вам казав їх до тої ради обирати. Було мене обрати, то був би і я курив американські цигарки і для вас бички були б.

В. РОС

БРАТИ

Навіть наша рідна мати
Не могла нас розрізняти.

Сплута мати схожі риси
(То вже доленька така...)
Я голодний, він же висце
Теплу пайку молока...

Ми були іще малята,
Ну, і бавились, як всі:
Брат любив псів дратувати,
А мене кусали пси.

Найдивніший візерунок
Вигаптувало життя —

Був у брата хворий шлунок,
А рицину випив я.

На йменини, в день Семена,
(Зрозумійте от — чому?...)
Поздоровлення для мене,
А дарунки всі — йому...

З ним разом в одну дівчину
Закохавсь я до труни...
Я куплю квітки до кіна,
А цілуються — вони...

І нарешті, знов пригода:
Оженився він, як слід;
А до мене теща ходить
Кожну днину на обід!...

Хай йому живеться любо,
Бо за мною жах жене:
Як колись він вріже дуба —
То ховатимуть — мене!...

Великий єгипетсько-халдейський союз

Історія сну

Звідкіля в людини взявся сон — досьогодні ніхто докладно не знає. Медицина, скінчивши на Д-рові Т. Воробцеві, здвигає раменами. Теологи з Богословської Академії в Мюнхені заявляють, що ним уже відзначався наш праотець Адам, виснivши собі з Евою нещастя, Авраам, що родив Ісаака (не Мазепу, автора підстав нашого відродження!), Яків, що дав своє богоугодне ім'я чорному духові мюнхенського ОПУЕ, Д-рові Якову Маковецькому, блаженний Йосиф, якому сучасний Йосиф зібрав би до колхозу його останні сім худих і сім товстих корів. У сучасний мент незаперечні сліди сну стрічаються в балканській місії ОН, в Раді Безпеки, в нашому ЦПУЕ і в ГУПР.

Роди сну

Дотеперішні досвіди в ділянці снології виказують цілу низку снів, які переслідують сьогоднє людство. Згрубша поділяються вони на 9 категорій. Це сні: зварювані, даремні, невинні, безнадійні, пропащи, оманні, тривожні, любовні і соромливі.

Перший сон мучив Гітлера, другий — советську репатріаційну місію, третій щоночі сниться німцям у всіх зонах окупованої Німеччини, четвертий окутує Східну Європу, п'ятий мордує самих ділістів, шостий ублагороднює нашу відокремлену пресу, сьомий мордує таборових магазинерів, восьмий зарожев-

лює щічки 47-літніх панночок, а дев'ятий сон інколи налітає безслідно на службовиків СХС і персонал нашої Централі.

Сновідання як фах

Доціннюючи значення сну і дбаючи про його найточніше пояснення, володарі і визначні державні діячі завжди тримали на своїх дворах викладачів сну і оточували їх найкращою опікою. Навіть і в сучасному нашому еміграційному житті наші національні батьки мають своїх, так би мовити, ворожбітів, які вияснюють їм їхні сни і являються надхненниками кожного їх кроку на благо нашого многострадального народу.

І так, знаємо з достовірних джерел, що маршал В. Мудрий має аж двох «сновидів»: Ільницького і Романюка, які пояснюють йому навіть таке, що йому ніколи не снилось. Самчук має дипломованого гіпнотизера Шереха, СХС — чорнокнижницю з Чорногори Угаверу, голова мюнхенського ОПУЕ — заприсяженого факіра Бігуна, Надзвіrna Рада КОС-у — президента Павликівського, д-р Шлемкевич — ідейного еквілібристів Тарнавського, і т. д., і т. д. Єдиний КУК нікого не має, бо зі свого сну ніколи не будиться.

Сон як доктрина

Отже сни завжди відігравали в житті видатних людей велику роль. Вони

ставали важливими ванні складних становили поважну подружку життя вали девізом життя. Потверджено знаменитому епіграфу відомий ботокудський Тай, а переложене для 2-го числа його, що закінчується таюною пунтою:

Не турбує, в
В житті сні.

Висловлена фраза знаходила впродовж нення в житті ський народів і відповідної грунт в ментальності. Однак очевидна і наявна не потрібно, бо близкучим потвором коло вікон, а дрібцей неперевершеної мудrosti — якісної глибокого коріння було укр. *) псіхе, в умінні.

Справді, сон не місце в нашому житті може висловити Віктор Бер, це — дійсним сном, що має ньюї дійсності.

*) Скорочення

абажур — напевно попадеш під опіку таборової поліції
авантюра — будеш на зборах афідавіт — очікує тебе великий спадок у Сов. Союзі
автор — стрінеш автентично-го графомана
багно — підем до харитативної установи
балаган — жде тебе посада в ЦПУЕ
баран — запишешся до КУК-у
блощиця — стережися команда табору
брехня — підвищення калорій
бруд — читатимеш газету
вазонок — дістанеш по голові
вдова — цуцуг на старе вигідне мешкання
вибори — в живі очі тебе ошахрють
воща — непорозуміння з бльковим
вода — прочитаеш статтю про нашу велику літературу
вітер — знайомство з членами

ми близкучого відокрем-
вітаміни — обман [лення
голова — почесне безробіття
голос — дістанеш при виборах ковбасу
графоманія — хоробливе нищення чистого паперу
гуска — запізнаєшся зі студенткою
гумористика — чергові дипломатичні ноти
голод — таборове життя
гардероба — опанують тебе злодійські елементи
гравер — любовна несподіванка
гуральня — зробиш добрий інтерес у таборі
гудзик — власна жінка
дарунок — дістанеш цеглою по голові
допомога — запевнення скорої смерти
демократія — новий рід політичної гуми
Європа — зайдеш на пси

Така сонна мара переслідувалася і генералів. Вони звернулися до Духа, який тлумачив. Дух сказав їм: якщо сон здійсниться буквально для його праці, то

Сни, які сповняються, але є й такі, що їх навіть цвяхами не можна прибити до дошки дійсності. Це категорія дуже болючих і небезпечних снів, бо вони провадять вірючих у них людей до найскрайнішої мелянхолії і життєвої зневіри. Під цю рубрику можемо втягнути відомі сни ЦК ВКП(б) про все-світню революцію, Іллі Еренбурга про Ді-Пі, ендеків про Київ, українців про внутрішню консолідацію, німців про знесення карткової системи, Угареви про 70%, а запроторенців про безтурботне життя в джунглях Бразилії.

Парадокси сну

Поруч снів, що рельєфно вичаровують дійсність, є група снів, що миттю пробігає і безслідно гасне. Є також сни, що не снівшись, сповняються до найдрібніших деталів. Життя наводить їх цілі томи, з яких ми подаємо лише кілька наймарканініших, щоб засвідчити їх наявне існування. Негусові, напр., на еміграції ніколи не снилась Абесінія, Сталінові — Софія ні Відень, Герінгові будь-яка смерть, Косачеві Донцов, а Пасіці в листі до Самчука виагливий епітет.

Кінцеве слово

З «Сонника», що його приготовляємо до друку, і що рішуче повинен вийти під маркою «МУР-Золота Брама», поміщуємо декілька пояснень снів, яких непомильність стократно стверджена нашим життям, і нашим життєвим досвідом

Ярема Галаїда.

екзамен — незаслужена сатисфакція
еміграція — розбагатієш
Єгипет — сусід накоїть тобі поважних клопотів
єдність — нездійснима мрія
євнух — зустрінешся з большевиками
жаба — прийде гість у гости
жайворонок — вуйко з Америки
жінка — довготермінова тюрма
жуан — накриють тебе на крадежі
звіт — явна компромітація
зупинка — звиродніла таборова зупа
звірина — полеміка з партійними противниками
інтелігенція — допустишся якогось свинства
ідотицм — підеш до рідної установи за допомогою
іграшка — приїзд делегата

ІРО — інституція раціонального оголодження
їсти — терпітимеш голод
їдовитий вуж — обминай тещу
комітет — постійні неприємності в фамілії
конституція — збірник віців, з яких сміються лише їхні автори
калорія — застрик проти передчасної смерти
камінь — хтось тебе насильно переконає
казка — виїзд до Канади
«Комар» — єдина газета, що не бреше
лябірінт — сучасна політична ситуація
література — витрата грошей на нешкідливі ілюзії
магістр — пізнаєш шевця або столяра
магазинерство — дістанешся в руки емпі
маса — кепський розрахунок на сподівану людську глупоту
міраж — фінансові пляни ЦПУЕ
нафта — сусід вмішається в твої інтереси
ніс — дістанеш по морді
наклеп — виявиться правда про тебе
нуль — політичні користі
оза — будеш таборовим урядовцем
обіжник — прочитаєш купу чужих нісенітниць
об'ективізм — скажуть тобі немиле слово
приємність — напевно купиш собі «Комаря»
патріот — стережися ошуканців
пленум — сварня
папуга — політичний промовець
розум — бажання таборових достойників
репатріація — смертний застрик
розстріл — не будеш мати права листування
свinya — загально уживана титуляція
самогон — таборові будні
солітер — уряд праці
сон — захворіш на національну недугу
сюрреалізм — хтось тобі плюне з 2-го поверха в лиці
теорія — побачиш золоті грушки на вербі
тюрма — рос. слово, значить воля (Зак. на 7-ій стор.)

СТІВ ЗАБУЛИ

ала наших відокремлених міністрів до Духа стихії, щоб той їм цей сон виши і надалі сіятимете крамолу, то цей і вас. Народ поїде в світ для позитиву, а вас... забуде.

Добрий чоловік

БІЛЯ ПЕКОЛЬНИХ ВОРІТ

— Я вже підійшов був до самих воріт — говорив старий Борас. — Великі полум'янисті ворота, над якими стоїть напис «Вхід». Але тут мене хтось затримав. «Карамба» — сказав він, що дідько розмовляє з кожним на його рідній мові.

— Як це ви собі думаете, що ви хто такий? Воєнний злочинець? Ніякого спеціального придулу тут для вас нема! Ставайте ви лише гречно в чергу і чекайте аж ваше прийде.

— Я чув завжди — сказав я, — що сюди дуже легко попасті.

Сьогодні вже ні — відповів він. — Всі добри засади є якраз з уваги на завелике стосування в ремонті. А оці — він показав на чергу — це переважно європейці. Вони кажуть, що тут є для них єдина шанса загрітися.

Я тоді станув у чергу, а він звернувся тепер до всіх нас:

— В мене вже таке переповнення, що залишилося ще одно одиноче вільне місце — сказав дідько. — Це місце мусить дістати найбільший злочинець. Є тут кілька вбивників?

— Так — сказав якийсь чоловік напереді, помітно втішений. — І до того такий, якого ніколи не зловили. Про мое вбивство писали в усіх книжках про невияснені злочини. Я згладив добродія, який вкрав мені мою наречену, як я був на війні.

— Потім вона вийшла за вас заміж, правда? — перепитав дідько: — Я думаю, що ви, властиво, живучи з нею, вже відпокутували свій злочин. Щезайте звідси якнайскоріше, бо ця пані є власне тут. А потім усі ви, яких вигнали з батьківщини, і всі ті, що жили з кальорій, замість їсти, будь ласка, на бік. Вам уже не треба ще одного пекла. Може якась пані, що має претенсії?

Дві жінки заговорили нараз.

— Насамперед я — сказала одна, обличчя якої в горячі спливало водою — з уваги на мою чванькуватість і зарозу-

мілість. Ніколи я про ніщо інше не думала лише про красу.

— Для людей, хворих на самообман, є інші місця — сказав дідько і звернувся до добродія, який намагався втиснути дідькові хабара, щоб лише дістатися до пекла.

— Ага, ти голубчику великий паскар. Ні, для тебе тут поки що нема місця. Тепер грішників твоєї сорти забагато. Геть, навіть і не чекай, а на хабара мене не візьмеш, я не державний урядовець. Нема тут нікого з якимсь старомодним богохульством, може якийсь закостенілий розпусник?

— Я обізвався пристійний і елегантний пан — мій злочин старої дати. Я непоправний розпусник. Коли я мав 14 років я згвалтував...

— Пстт... — перебив дідько, — тут є пані. Заховайте цю розповідь на потім. До речі, тут є 50 жінок, які вставляються за вами, 49 із них твердять, звичайно кожна зокрема, що вона була єдиним вашим коханням, а 50-та під

умовою, що вас більше не побачить. Ця остання — ваша жінка.

— Бачите, як то жінки вміють прислужитися. Ет, хіба ж я ще не досить зле поводився з ними?

— Видко, що вони це люблять — сказав дідько, — забираєтесь туди, де нема ні болізни ні печалі. Що ви там будете робити, сам не знаю... А тепер мої панство гайдя звідсіля і йдіть до сто... небес. Що ви уявляєте собі, я працюватиму для вас ще в надпрограмові години, щоб потім мати справу з профспілкою. А що є, пане, з вами? — запитав він одного добродія, що стояв з боку, — що такого набройли ви?

— Ніщо — відповів чоловік, що його зачіпив дідько — я є добрий чоловік і лише помилково попав сюди. Я думав, що тут дають папіроси і тому така черга.

— Щось прошкробати ви вже мусіли. Кожна людина чимсь провиняється.

— Так я це бачив, як люди робили ріжні злочини — відповів добрий чоловік, — але я держався від того подальше. Я бачив, як люди переслідували людей, але я в тому ніколи не приймав участі. Вони стріляли брат брата, лаялися по газетах, називали себе злодіями і вибивали собі шиби, обкрадали дітей з школяди і знущалися над слабими. Скрізь довкола мене люди поповнювали найрізноманітніші злочини. Лише я був відпорний на покусу і не робив нічого.

— Зовсім нічого? — перебив дідько, недовірячи. — Ви насправді певні в тому, що ви це все бачили?

— На власні очі — сказав добрий чоловік.

— І ви нічого не робили!? — повторив дідько.

— Ни.

— Тоді, ходи но ти до середини, мій сину. Єдине наше вільне місце належиться тобі.

І коли цей добрий чоловік входив до пекла, дідько відсунувся на бік, щоб він не доторкнувся до його.

— Така гідка наволоч — подумав з відразою дідько.

А. Кальдерон

ГОЛІ Й БОСІ

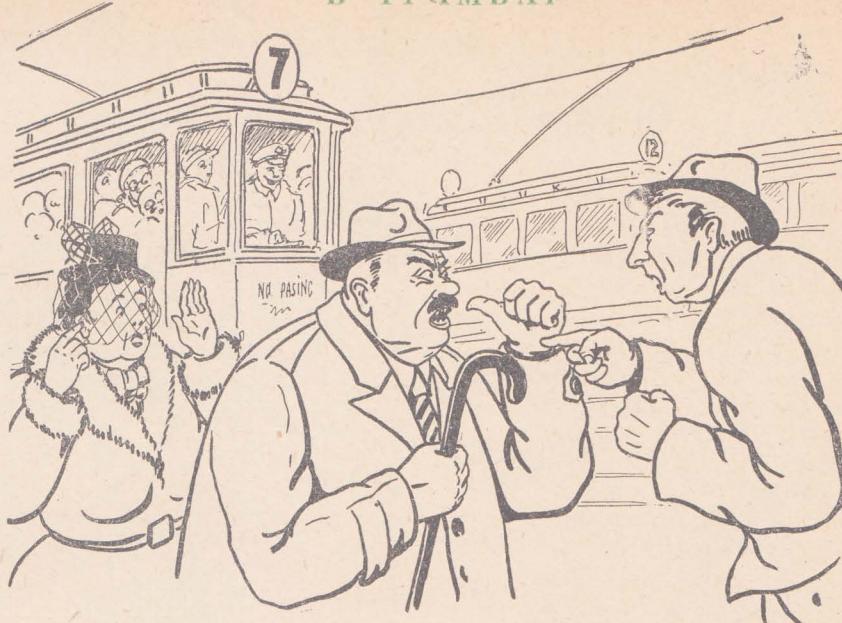
Кажуть, що образотворчі мистці з канадійського вагону замість лахів дістали малювану дулю.

СОННИК

(Закінчення з 5-ої стор.)

тактика — не знатимеш, як поступити
 урина — ошукують тебе
 уряд — наб'єш собі кишеною несвоїми грішми
 українець — будеш вічно покривдженій
 факір — політичний діяч
 фашизм — посудять тебе в убивстві цезаря
 фарисей — залюбився у власній жінці
 хабар — будеш полагоджувати якусь справу
 хамство — на фальшиве ім'я дістанеш вдруге допомогу
 цегла — будуть з тобою полемізувати
 цинізм — сам собі плюнеш між очі в думці, що ти плюнув комусь другому
 червяк — приступиш до партії
 червінка — стрінеш комуніста
 шоколіда — будеш мати роман з мурином
 шаравари — будеш національним діячем
 щастя — впадеш під автомобіль попсуєш йому мотор

В ТРАМВАЇ

— Пане, чого ви лаєтесь? Ви ж весь час у трамваї сиділи.
 — Так, але моя жінка стояла!

щока — пізнаєш свого приятеля
 ювелір — нав'яжеш знайомість з таборовою поліцією
 юрист — будеш вчитися на шофера

юнацтво — стратиш охоту до книжки
 язик — будеш у небезпечній ситуації
 ярмарок — будеш на подвір'ї ОПУЕ в Мюнхені.

СПРОСТУВАННЯ

Ліга Партийно Зв'язаних поєде до відома своїх 70%, наступне:

1. Неправдою є, що книгу «Колгосп тварин» написав англієць Георг Еруел, ніби маючи на меті висміяти режим східного тоталітаризму, хоч деякі місця спеціально уподібнені.

2. Натомість правдою є, що цього пасквіля написали ульмівські комуністи спеціально з метою висміяти нинішній провід наших таборів, вибраний, як відомо нашою більшістю, після того, як «мертві душі» одержали повчальний урок «неодемократизму».

Голова ЛПЗ:
 (в. р.) Д-р Сеньквік.

Експортова виробнича фірма — килими та вишивки для експорту

„Теодор Гринів“

Співвласники й організаційні співробітники:

**ЄВСТАХІЙ ДУМИН
РОМАН МИЦІК
ТЕОДОР ГРИНІВ.**

Просимо всіх фахівців килимарів та всіх пань, що вміють вишивати, які хотіли б з нами співпрацювати, зголоситися до нас особисто або листовно на нижче подану адресу. Приблизне запотребування:

**200 килимарів
1000 вишиварок.**

Рівночасно просимо всіх мистців, що могли б нам запроектувати гарні й під мистецьким оглядом високо-вартісні взори килимів, надсилати нам свої оферти.

Усіх громадян, що мають гарні килими і яким залежить на тому, щоб українські вироби направду високої вартості йшли в світ, просимо зголоситися до нас і дозволити нам відрисувати ці взори і даліше їх продукувати.

Усі співпрацівники одержати крім доброї заплати в нім. марках ще 5% в долірах.

Кожний працюючий у нашій фірмі буде призначений за працюючого «ІРО»-ом і німецьким «Арбайтсamt»-ом.

Адреса:

Exportindustrie „Ukrainische Volkskunst“
 Теодор Гринів,
 Мюнхен 38, Romanstr. 74.

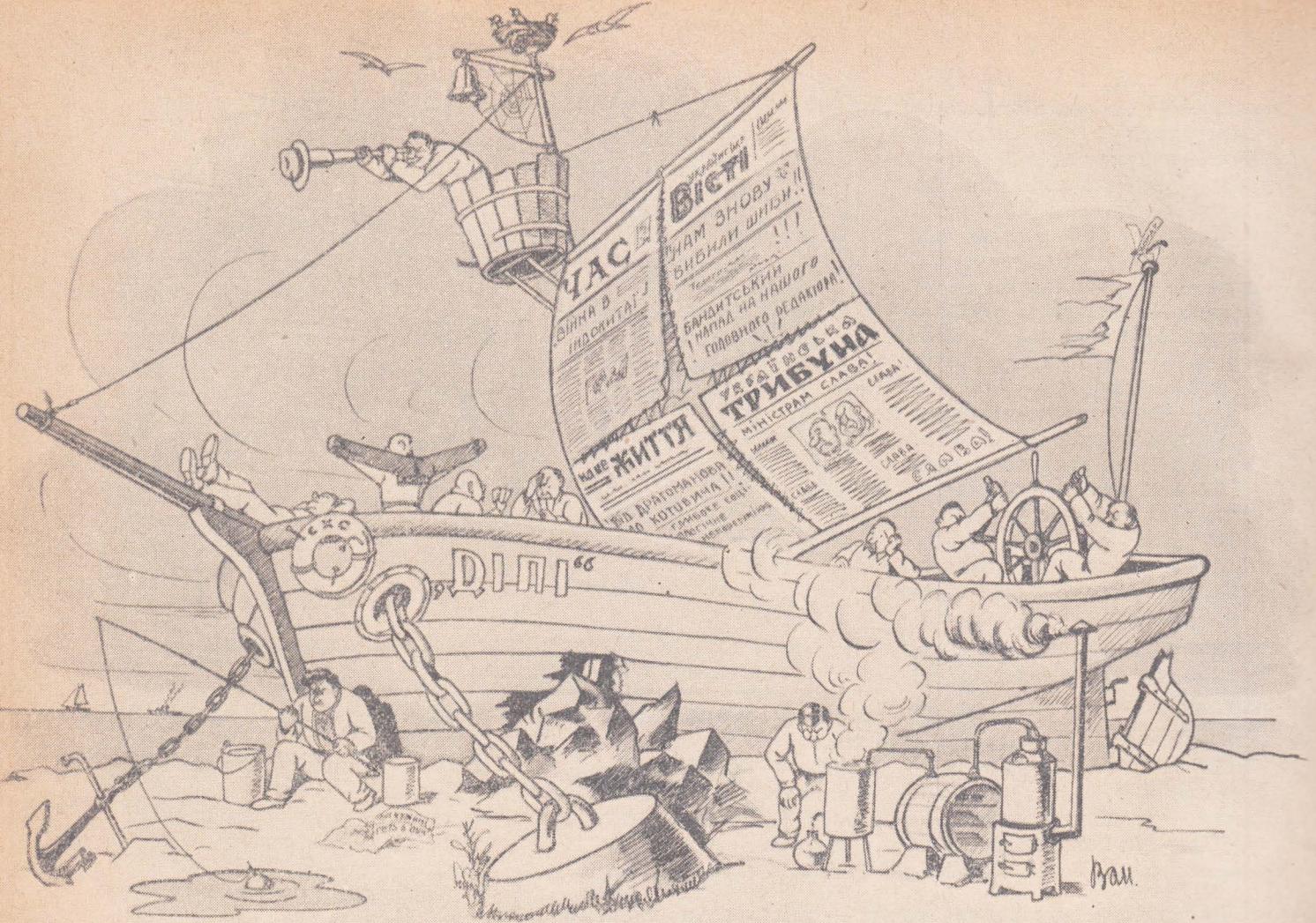
«Комар» (Іжак) — двотижневник сатири, карикатури і гумору. Ціна числа — 3 нім. мар.

Вид. Спілка «Скоморох». Редактор Євген Черевань. Authorized by Information Control

Division — Editor J. Lycholit.

Druck: Karl M. Lipp, München

Редакція і Адміністрація:
 „The Hedgehog“, München 8, Rosenheimerstrasse 46 a, кімн. 114.

На мілині

Що тут трапилось? Лиха година занесла корабель на мілину й гепнула ним об каміння.

Не вважаючи на все це на кораблі й біля його буйно кипить життя. Вітер надимає щогли з газет, стулених до купи гнилими нитками «пресового порозуміння», в старій діжі, причепленій до машту, сидить добродій, що 24 години на добу виглядає в телескоп, чи не прийде звідкіля якась допомога.

Кермом крутьять два керманичі. Дарма, що воно зламалося й вони тільки натирають даремно мозолі на руках. І тому, що кожен керманнич є представником противної партії, то цілком зрозуміло, що кожен з них намагається повернути колесо на свій бік.

Простягнувши ноги, втомлений від безробіття, заснув рятунковий вартовий. А що він має іншого робити, коли на суходолі ніхто топитись не хоче, а рятункове коло міцно прибите величезними цвяхами до корабля?

Праворуч з вартовим якийсь панок проводить незрозумілі маніпуляції зі штанами. Ніто він їх комусь продає по чорній ціні, ніто він їх стягнув зі свого «ближнього» й тепер придивляється наскільки вони ще добрі, щоб носити їх самому.

Перед кораблем, вже на суходолі, сидить і намагається рибалити добродій, якому дуже подобається самітність. До моря далеко, не дійдеш, то він примостиувся рибалити в калюжі. Черв'яків не має, але він чіпляє на гачок всякі палкі гасла, яких він має вдосталь біля себе в двох баняках. Але чи то в калюжі зовсім немає риби, чи то вона не «береться» на ті палкі гасла, — одним словом рибалка сидить без риби. Як казав О. Вишня: «Вудить дядя, вудить, а вечеряте дядя... будеш».

Ну, а де ж решта? де ж маса?

Маса пішла вже до праці й до рисунку через те не потрапила.

Прапору на кермі, як бачите, не має, бо його подерли в клоччя, повертаючи раз синім дотори, то знову жовтим.